

Welke schade is te verwachten als gevolg van de blurring-pilot van de VNG?

Het standpunt van het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid STAP is dat de blurring-pilot van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in de deelnemende gemeenten kan leiden tot toename van de alcoholgerelateerde schade. Dit standpunt is gebaseerd op wetenschappelijke bevindingen die nationaal en internationaal breed worden onderschreven.

Er zullen tijdens de pilot-periode uiteindelijk zo'n 1.000 extra verkooppunten van alcohol zijn in zo'n 40 gemeenten. Met name in de kleine en middelgrote en in mindere mate in de grotere gemeenten zal het kunnen gaan om een substantiële toename van de beschikbaarheid van alcohol.

Onderzoek heeft aangetoond dat er een positieve relatie bestaat tussen de beschikbaarheid van alcohol enerzijds – gemeten in het aantal en de openingstijden van alcoholverkooppunten, in de kwaliteit van de handhaving van de alcoholleeftijdsgrens en het schenkgedrag van de horeca (wettelijk is het verboden te schenken aan klanten die reeds in kennelijke staat zijn) – en de hoogte van de alcoholconsumptie anderzijds. Ook bleek in een studie van R. Purshouse en collega's (Purshouse et al, 2009) een vermindering van de verkoopconcentratie met 10% te leiden tot een daling van het alcoholgebruik met 2,3%. Bovendien weten we dat hoe hoger de alcoholconsumptie in een samenleving is, hoe meer met alcohol samenhangende gezondheidsklachten, ongevallen en geweld er zullen zijn. Zie hierover onder meer de overzichtspublicatie "Preventing violence by reducing the availability and harmful use of alcohol" van de Wereldgezondheidsorganisatie.

Verder toonde een recente studie uit Engeland (Vocht et al, 2015) een positief verband aan tussen de intensiteit van de handhaving van de bestaande wettelijke regelgeving m.b.t. alcohol en het aantal alcoholgerelateerde ziekenhuisopnames. Zoals bekend laat de naleving van de alcoholwetgeving in Nederland nog ernstig te wensen over (zie daarvoor onder meer "Alcohol- en tabaksverkoop aan jongeren 2016" van Bureau Nuchter).

Meer specifiek wat betreft deze pilot blijkt uit onderzoek dat er een bewezen positieve relatie is tussen de hoeveelheid plaatsen waar alcohol wordt geschonken - en de openingstijden van deze gelegenheden - en de omvang van de criminaliteit (Anderson, 2014 en Zhang, 2015), het aantal ambulance-ritten (de Goeij, 2014), alcoholgerelateerde kosten (Popova et al, 2009), verkeersongevallen (Morrison, 2015) en persoonlijke ongevallen (McLeod et al, 1999)

Er is ook een positieve relatie gevonden tussen de dichtheid van winkels waar goedkope drank voor thuisgebruik gekocht kan worden, en geweldpleging (Grünwald, 2006), huiselijk geweld (Livingston, 2011), overmatig alcoholgebruik (Ahern et al, 2013) en alcoholgerelateerde ziekenhuisopnames en sterfte (Richardson, 2015).

Relevante onderzoeken:

Purshouse, R., Brennan, A., Latimer, N., Meng, Y., Rafia, R., Jackson, R., and Meier, P. Modelling to assess the effectiveness and cost-effectiveness of public health related strategies and interventions to reduce alcohol attributable harm in England using the Sheffield Alcohol Policy Model version 2.0. Sheffield, University of Sheffield, 2009.

Preventing violence by reducing the availability and harmful use of alcohol. Geneve, World Health Organization, 2009.

De Vocht, F., Heron, J., Angus, C., Brennan, A., Mooney, J., Lock, K., Campbell, R. and Hockman, M. Measurable effects of local alcohol licensing policies on population health in England. *Journal Epidemiological Community Health* (2015), 1-7.

Roodbeen, R. en Schelleman-Offermans, K. Alcohol- en tabaksverkoop aan jongeren 2016. Nijmegen, Bureau Nuchter, 2016.

Anderson, D.M., Crost, B., and Rees, D.I. Wet laws, drinking establishments, and crime. Princeton, Center for Health and Wellbeing, 2014.

Zhang, X., Hatcher, B., Clarkson, L., Holt, J., Bagchi, S., Kanny, D., and Brewer, R.D. Changes in density of on-premises alcohol outlets and impact on violent crime, Atlanta, Georgia, 1997-2007. *Preventing chronic disease, public health research, practice, and policy* 12 (2015), e84.

De Goeij, M.C., Veldhuizen, E.M., Buster, M.C. and Kunst, A.E. The impact of extended closing times of alcohol outlets on alcohol- on alcohol-related injuries in the nightlife areas of Amsterdam: a controlled before-and-after evaluation. *Addiction* 110 (2015), 955-964.

Popova, S., Giesbrecht N., Bekmuradov D., et al. Hours and days of sale and density of alcohol outlets: impacts on alcohol consumption and damage: a systematic review. *Alcohol and Alcoholism* 44 (2009), 500–516.

Morrison, Chr. Spatial relationships between alcohol outlet density and alcohol-related motorvehicle crashes. Melbourne, Monash University, 2015.

McLeod, R., Stockwell, T., Stevens, M. and Phillips, M. The relationship between alcohol consumption patterns and injury. *Addiction* 94 (1999), 1719-1734.

Grünewald, P.J., Ponicki, W.R., Holder, H.D. and Romelsjö, A. Alcohol prices, beverage quality, and the demand for alcohol: quality substitutions and price elasticities. *Alcoholism, Clinical and Experimental Research* 30 (2006), 96-105.

Livingston M.
Alcohol outlet density and assault; a spatial analysis.
Addiction 103 (2008), 619–628.

Ahern, J., Margerison-Zilko, C., Hubbard, A. and Galea, S.
Alcohol outlets and binge drinking in urban neighborhoods: the implications of nonlinearity for intervention and policy.
American Journal of Public Health 103 (2013) e81-e87.

Richardson, E.A., Hill, S.E., Mitchell, R., Pearce, J. and Shortt, N.K.
Is local outlet density related to alcohol-related morbidity and mortality in Scottish cities?
Health and Place 33 (2015), 172-180.

Oktober 2016 (derde versie)